

включатися до складу витрат при придбанні товарів або при їх реалізації, що призведе до викривлення оподатковуваного прибутку підприємства.

Література

1. Бугай І. В. *Особливості визначення собівартості продукції* / І.В. Бугай // *Економіка: проблеми теорії та практики*. – 2003. – Вип. 167. – С. 219-225.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України 31.12.99 № 318.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI.

Герун Р.В.,

студ. гр. ОП-41,

Національний університет «Львівська політехніка».

Науковий керівник – Оліховський В.Я.

к.е.н., асистент кафедри обліку та аналізу

ЗМІНИ В ОБЛІКОВІЙ ПОЛІТИЦІ ТА ПОРЯДОК ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ

У діяльності суб'єктів господарювання постійно відбуваються зміни стосовно нововведень у законодавстві, економічної ситуації в країні. Усі ці події впливають і на облікову політику підприємства, а в окремих випадках спричиняють потребу в її зміні.

Закон «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає облікову політику як сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для: 1) ведення бухгалтерського обліку і 2) складання та подання фінансової звітності [1].

Зміна облікової політики може бути проведена лише у двох випадках: якщо така зміна вимагається МСФЗ або якщо така зміна приводить до того, що фінансова звітність надає достовірну та доречнішу інформацію про вплив операцій, інших подій або умов на фінансовий стан, фінансові результати діяльності або грошові потоки суб'єкта господарювання.

Вимоги МСФЗ щодо дотримання однієї облікової політики протягом періоду роботи підприємства обумовлені тим, що користувачам фінансової звітності необхідно мати змогу порівнювати фінансову звітність суб'єкта господарювання протягом звітних періодів для визначення тенденцій у його фінансовому стані, фінансових результатах діяльності та грошових потоках.

Не вважаються змінами застосування облікової політики до операцій, інших подій або умов, що відрізняються за сутністю від тих, що відбувалися раніше або умов, які не відбувалися раніше або були несуттєвими.

Зміни, внесені в облікову політику, мають бути задокументовані. При внесенні до облікової політики змін, що за обсягом охоплюють більшу частину тексту Наказу про облікову політику підприємства або істотно впливають на його зміст, розпорядчий документ про облікову політику доцільно повністю викласти в новій редакції і перезатвердити.

Згідно з пунктом 12 П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» вплив зміни облікової політики на події та операції минулих періодів відображається у фінансовій звітності підприємства двома способами: 1) шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року; 2) шляхом повторного надання порівняльної інформації щодо попередніх звітних періодів [2].

Обидва ці способи застосовуються у тому випадку, коли зміна облікової політики відбулася після оприлюднення фінансової звітності і стосується попереднього звітного періоду.

При цьому коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року пов'язано з тим, що так чи інакше майже кожен елемент облікової політики здійснює прямий або опосередкований вплив на фінансові результати підприємства, а вони списуються на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Таке виправлення облікових записів відбувається за допомогою способу «червоного сторно» або способу додаткового бухгалтерського проведення залежно від того, завищеною чи заниженою була сума нерозподіленого прибутку до зміни облікової політики. У разі, якщо зміна облікової політики викликала суттєві зміни показників фінансової звітності підприємство повинно повторно оприлюднити фінансову звітність або обґрунтувати економічну недоцільність цього. Це можливо за умови, якщо витрати на повторне оприлюднення фінансової звітності перевищують вартість зміни облікової політики.

Відповідно до п. 22 П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» при зміні облікової політики підприємство зобов'язане розкрити таку інформацію у примітках до фінансової звітності: причини та суть зміни; суму коригування нерозподіленого прибутку на початок звітного періоду або обґрунтування неможливості її достовірного визначення; факт повторного подання порівняльної інформації у фінансових звітах або недоцільність її перерахунку [2].

Доповнювати ж облікову політику підприємства можуть у будь-який час, а не тільки з початку нового календарного року. Наприклад, якщо підприємство починає діяльність, якою не займалося раніше, то внести поправки до облікової політики у вигляді опису методів відображення фактів господарського життя, відмінних за суттю від тих, що мали місце раніше, або таких, що виникли вперше, воно має право з такого моменту. Будь-яких коригувань

фінансової звітності за минулі періоди це не потребує, оскільки такі події не вважаються зміною облікової політики.

Література

1. *Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. №996-XIV.* 2. П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: *Наказ Міністерства фінансів України від 31.03.1999 р. № 87.*

Грицеляк О. І.,
студ. гр. ОПАГ-22,
Національний університет «Львівська політехніка».
Науковий керівник – Воськало В. І.,
к.е.н., доцент кафедри обліку та аналізу

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «ВИТРАТИ ПЕРІОДУ» ТА ЙОГО ТРАКТУВАННЯ ДЛЯ ПОТРЕБ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

У сучасних умовах процес управління підприємством вимагає вирішення численних проблем. Всі основні процеси господарської діяльності пов'язані з витрачанням ресурсів, тому співвідношення витрат і результатів діяльності свідчить про ефективність управління.

Аналіз наукових досліджень показав, що проблемі обліку витрат приділялась значна увага вчених. Однак, така категорія, як «витрати періоду» залишається не достатньо розкритою.

Дослідження категорії «витрати періоду» невідривно пов'язане із класифікацією витрат підприємства. Для потреб управлінського обліку витрати класифікують на категорії, які можуть покращити діяльність підприємства. Виробники, як правило, орієнтуються на функціональні класифікації. Дві основні групи функцій – це періодичні витрати та витрати на продукцію. Періодичні витрати не стосуються кроків у виробничому процесі, тому їх простіше віднести до часу та періодів обліку, ніж на фактичні виробничі процеси чи готові вироби.

Розглядаючи нормативно правові акти та погляди науковців, щодо трактування витрат періоду наведені на рис. 1, можна зробити висновок, що немає єдиної думки.

Тому вважаємо, що витрати періоду – це витрати, які виникають на підприємстві та безпосередньо не пов'язані з виробництвом продукції, не